Phẩm Đệ Tử

Kinh Tăng Nhất A-Hàm (HT Thích Thanh Từ - VNC PHVN, 2022)

4. PHẨM ĐỆ TỬ ,. 1. Tôi nghe như vây: Một thời, Phật ở nước Xá-vệ? rừng Kỳ-đà? vườn cấp Cô Độc. Bấy giờ, Thế Tôn bảo các Tỳ-kheo: Tỳ-kheo bậc nhất trong chúng Thanh văn của Ta về lòng nhân từ rộng rãi, biết rộng, khéo hay khuyên bảo giáo hóa, nuôi dưỡng Thánh chúng, chẳng mất oai nghi; đó là Tỳ-kheo A-nhã-câu (Kiều-trần-như). Nhận pháp vị đầu tiên, suy nghĩ về Tứ đế, cũng là Tỳ-kheo A-nhã Kiều-trần-như. Khéo hay khuyên lơn, dẫn đường tạo phước, độ nhân dân là Tỳ-kheo Ưu- đà-di. Mau thành tựu thần thông, khôĩiệ có hối hận là Tỳ-kheo Ma-ha-nam. Hằng bay trên không, chân chẳng đạp đát là Tỳ-kheo Thiện-trửu. Bay giữa hư không giáo hóa, ý không mong cầu vinh dự là Tỳ-kheo Bà-phá. Vui ở trên trời, không ở loài người là Tỳ-kheo Ngưu Tích. Hằng quán tưởng sự xấu xa, bất tịnh là Tỳ-kheo Thiện Thắng. Nuôi dưỡng Thánh chúng, tứ sự cúng dường là Tỳ- kheo Ưu-lưu-tỳ Ca-diếp. Tâm ý lặng lẽ, hàng phục các kiết sử là Tỳ-kheo Giang Ca-diếp. Quán rõ các pháp đều không dính mắc là Tỳ-kheo Tượng Ca-diếp. Ca-lân-đà-di, Nam, Thiện-trửu, Bà thư năm, Ngưu Tích và Thiện Thắng, Ba anh em Ca-diếp. *** 2. Tỳ-kheo bậc nhát trong chúng Thanh văn của Ta vê: Oai dung đoan chánh, bước đi khoan thai là Ty-kheo Mã Sư. Trí huệ vô cung, giải quyết hết các nghi là Tỳ-kheo Xá-lợi-phất. Thần túc nhẹ nhàng, bay đến mười phương là Tỳ-kheo Đại Mục-kiền-liên. Dũng mãnh tinh tấn, kham chịu khổ hạnh là Tỳ-kheo Nhị Thập ức Nhĩ. Hành mười hai hạnh Đầu-đà khó hành là Tỳ-kheo Đại Ca-diếp. Thiên nhãn đệ nhất, thấy các cõi ở mười phương là Tỳ-kheo A-na-luật. Tọa thiền nhập định, tâm không lầm loạn là Tỳ-kheo Ly-việt. Hay rộng khuyên bố thí, lập trai giảng là Tỳ-kheo Đà-la-bà Ma-la. Tạo lập phòng nhà cho Tăng thập phương là Tỳ-kheo Tiểu Đà-la-bà Ma-la. Chủng tộc cao quý, giàu có xuất gia học đạo là Tỳ-kheo La-tra-bà-la. Khéo phân biệt nghĩa, diễn bày đạo giáo là Tỳ-kheo Đại Ca-chiên-diên. Mã Su, Xá-lợi-phất9 Câu-luật, Nhĩ, Ca-diếp, A-na-luật, Ly-việt, Ma-la, Tra, Chiên-diên. ***

3. Tỳ-kheo bậc nhất trong chúng Thanh văn của Ta về: Kham nhậm nhận thẻ, không trái phép cấm là Tỳ-kheo Quân-đầu-bà-mạc. Hàng phục ngoại đạo, thực hành Chánh pháp là Tỳ-kheo Tân-đầu-lô Phả-la-đọa. Săn sóc tật bệnh, cung cáp thuôc men là Tỳ-kheo Thức. Bôn món cúng dường y phục, ẩm thực cũng là Tỳ-kheo Thức. Hay tạo kệ tụng tán thán đức của Như Lai là Tỳ-kheo Bằng-kỳ-xá. Được tứ biện tài đối đáp những vấn nạn là Tỳ-kheo Ma-ha Câu-hy-la. Thanh tịnh nhàn cư, không thích ở gan người là Tỳ-kheo Kiên Lao. Khất thực khổ nhục, chẳng tránh lạnh, nóng là Tỳ-kheo Nan-đề. ở một mình tĩnh tọa, một lòng nhớ đạo là Tỳ-kheo Kim-tỳ-la. Ngồi một chỗ, ăn một bữa không dời đổi là Tỳ-kheo Thí-la. Giữ gìn ba y, không lìa khi ăn nghỉ là Tỳ-kheo Phù-di. Quân-đầu, Tân-đầu-lô? Thức, Bằng, Câu-hy-la? Kiên Lao và Nan-đề? Kimtỳ, Thí-la, Di. *** 4. Tỳ-kheo bậc nhất trong chúng Thanh văn của Ta về: Ngồi dưới gốc cây tọa thiền, ý không di chuyển là Tỳ-kheo Hồ Nghi Ly-việt. Khổ thân ngồi ngoài trời, không tránh gió mưa là Tỳ-kheo Bà-tha. Vui một mình, nhàn tản, chuyên ý tư duy là Tỳ-kheo Đà-tô. Mặc áo vá năm mảnh, không mặc đồ tốt đẹp là Tỳ- kheo Ni-bà. Thường ưa ở bãi tha ma,

không ở gần người là Tỳ-kheo Ưu-đa-la. Hăng ngôi đệm cỏ, ngày ngày làm phước độ người là Tỳ-kheo Lô-hệ-ninh. Chẳng nói với người, nhìn xuống đất mà đi là Tỳ-kheo Ưu-kiểm-ma-ni-giang. Ngồi dậy bước đi thường nhập tam-muội là Tỳ-kheo San-đề (Na-đề). Thích du hành bước xa, dạy dỗ nhân dân là Tỳ-kheo Đàm-ma-liru-chi. Ưa nhóm Thánh chúng, luận thuyết pháp vị là Tỳ-kheo Ca-lệ. HỒ Nghi, Bàtha-ly, Đà-tô, Ba, Ưu-đa Lô-hê, ưu-ca-ma, Tức, Đàm-ma-lưu, Lệ. *** 5. Tỳ-kheo bậc nhất trong chúng Thanh văn của Ta về: Thọ mạng cực dài, trọn không yếu là Tỳ-kheo Bà-câu-la. Thường ưa nhàn cư, không ở trong chúng cũng là Tỳ-kheo Bà-câu-la. Hay thuyết pháp rộng rãi, phân biệt nghĩa lý là Tỳ-kheo Mãn Nguyện Tử. Phụng trì giới luật, không có xúc phạm là Tỳ-kheo Ưu-ba-ly. Được tính giải thoát, ý không do dự là Tỳ-kheo Bà-ca-lợi. Thân thể như trời, đoan chính khác biệt với đời là Tỳ-kheo Nan-đà. Các căn tịch tĩnh, tâm không biến di cũng là Tỳ-kheo Nan-đà. Biện tài mau lẹ, giải những nghi trệ cho người là Tỳ-kheo Bà-đà. Hay nói rộng nghĩa lý, không có trái nghịch là Tỳ-kheo Tư-ni. Ưa mặc áo tốt, hạnh vốn trong sạch là Tỳ-kheo Thiên Tu-bồ-đề. Thường thích dạy dỗ những người học sau là Tỳ-kheo Nan-đà-ca. Khéo dạy dỗ cấm giới cho Tỳ-kheo-ni là Tỳ-kheo Tu-ma-na.

4. PHẨM ĐỆ TỬ 29

Bà-câu, Mãn, Ba-ly, Bà-ca-lợi, Nan-đà, Đà, Ni, Tu-bồ-đề, Nan-dà, Tu-ma-na. *** 6. Tỳ-kheo bậc nhất trong chúng Thanh văn của Ta về: Công đức tràn đầy, sở thích không dở là Tỳ-kheo Thi-bà-la. Đầy đủ các pháp hành, đạo phẩm là Tỳ-kheo ưu-ba-tiên Ca-lan-đà tử. Nói năng vui hòa, không tổn thương ý người là Tỳ-kheo Bà-đà-tiên. Tu hành an ban, tư duy các điều nhơ nhớp là Tỳ-kheo Ma-ha Ca-diên-na. Nghĩ ngã vô thường, tâm không có tưởng là Tỳ-kheo Ưu- đầu-bàn. Hay nghị luận mọi thứ, làm vui tâm thức là Tỳ-kheo Câu-ma-la Ca- diếp. Mặc áo tệ xấu không có hổ thẹn là Tỳ-kheo Diện Vương. Chẳng hủy cấm giới, tụng đọc không lười mỏi là Tỳ-kheo La-vân. Dùng sức thần túc hay tự thầm ẩn là Tỳ-kheo Bàn-đặc. Hay đổi hình thể làm các thứ biến hóa là Tỳ-kheo Châu-lợi-bàn-đặc. Thi-bà, Ưu-ba-tiên9 Bà-đà5 Ca-diên-na9 ưu-đầu, Vương, Ca-diếp, La-vân, hai Bàn-đặc. *** 7. Tỳ-kheo bậc nhất trong chúng Thanh văn của Ta về: Hào tộc phú quý, thiên tánh nhu hòa là Tỳ-kheo Thích Vương. Khất thực không chán, giáo hóa vô cùng là Tỳ-kheo Bà-đề-bà-la. Khí lực mạnh mẽ, không sợ khó khăn cũng là Tỳ-kheo Bà-đề-bà-la. Tiếng vang trong trẻo, tiếng đến Phạm thiên là Tỳ-kheo La-bà-na-bà-đề. Thân the thơm sạch tỏa ra bon phương là Tỳ-kheo Ương-ca-xà. Tỳ-kheo bậc nhất trong chúng Thanh văn của Ta về: Biết thời, rõ vật, gặp việc không nghi, ghi nhớ không quên, nghe nhiều sâu rộng, kham nhận, kính thờ người trên là Tỳ-kheo A-nan. Phục sức trang nghiêm, nhìn bóng mà bước là Tỳ-kheo Ca-trì-lợi. Các vua kính nể, quần thần tôn trọng là Tỳ-kheo Nguyệt Quang. Trời, người phụng sự, hằng thăm thưa hỏi là Tỳ-kheo Thâu-đề. Đã bỏ thân người, dung mạo giống trời cũng là Tỳ-kheo Thâu-đề. Làm thầy hướng dẫn chư thiên, chỉ trao Chánh pháp là Tỳ-kheo Thiên. Tự nhớ túc mạng, việc vô số kiếp là Tỳ-kheo Quả Y (Bà-ê). Thích Vương, Bà-đề-ba, Labà, Ương-ca-xà, A-nan, Ca, Nguyệt Quang, Thâu-đề, Thiên, Bà-ê. *** 8. Tỳ-kheo bậc nhất trong hàng Thanh văn của Ta về: Thể tánh thông lợi, trí huệ sâu xa là Tỳ-kheo ương-quật-ma. Hay hàng phục ma, ngoại đạo, tà nghiệp là Tỳ-kheo Tăng-ca-ma. Nhập

Thủy tam-muội chẳng cho là khó, là Tỳ-kheo Chất-đa Xá-lợi-phất. Hiểu biết rộng rãi, được người kính nhớ cũng là Tỳ-kheo Chất-đa Xá-lợi-phất. Nhập Hỏa tam-muội chiếu khắp mười phương là Tỳ-kheo Thiện Lai. Hay hàng phục rồng khiến phụng sự Tam bảo là Tỳ-kheo Na-la-đà.

30 KINH TẢNG NHÁT A-HÀM

Hàng phục quỷ thần đổi ác tu thiện là Tỳ-kheo Quỷ-đà. Hàng phục càn-thát-bà siêng tu hạnh lành là Tỳ-kheo Tỳ-10-giá. Hằng vui trong định Không, phân biệt nghĩa Không là Ty-kheo Tu-bồ-đề. Chí tại không tịch, đức nghiệp vi diệu cũng là Tỳ-kheo Tu-bồ-đề. Hạnh đinh Vô tướng? trừ bỏ các niệm là Tỳ-kheo Kỳ-lợi- ma-nan. Nhập đinh Vô nguyện, ý không rối loạn là Tỳ-kheo Diệm Thạnh. Ương-quật, Tăng-ca-na? Chất-da, Bà, Na-la, Duyệt-xoa5 Phù-lô-giá, Thiện Nghiệp và Ma-nan. *** 9. Tỳ-kheo bậc nhất trong hàng Thanh văn của Ta về: Nhập Từ tam-muội? tâm không giận dữ là Tỳ-kheo Phạm-ma-đạt. Nhập Bi tam-muội5 thành tựu bốn nghiệp là Tỳ-kheo Tu-thâm. Được đức hỷ, không các thứ tưởng là Tỳ-kheo Sa- di-đà. Thường gìn giữ tâm, ý không lìa bỏ là Tỳ-kheo Dược Ba-ca. Hành Diệm thạnh (Lửa hừng) tam-muội, trọn không lười mỏi là Tỳ-kheo Đàm-di. Ngôn ngữ thô ác, không nể bậc tôn quý là Tỳ-kheo Lợi-đà-bà-giá. Nhập Kim cang tam-muội cũng là Tỳ-kheo Lợi-đà-bà-giá. Nhập Kim cang tam-muội? không thể bị pháp hoại là Tỳ-kheo Vô úy. Nói năng dứt khoát, không ôm lòng khiếp nhược là Tỳ-kheo Tu-nê-đà. Hằng ưa tĩnh lặng, ý không xử loạn là Tỳ-kheo Đà-ma. Nghĩa không ai hơn được, trọn chẳng ai có the nhiếp phục là Tỳ-kheo Tu-la-đà. Phạm-dạt, Tu-thâm-ma, Sa-di, Dược, Đàm-di, Tỳ-lợi-đà? Vô Úy, Tu-nê-đà, Tu-la. *** 10. Tỳ-kheo bậc nhất trong hàng Thanh văn của Ta về: Hiểu rõ tinh tú, biết trước sự lành dữ là Tỳ-kheo Na-già-ba-la. Hăng vui tam-muội, lây thiên duyệt làm thức ăn là Tỳ-kheo Bà-tư-tra. Thường lấy vui làm thức ăn là Tỳ-kheo Tu-dạ-xa Hằng hành nhẫn nhục, không khởi tâm chống đối là Tỳ-kheo Mãn Nguyện Thịnh Minh. Tu tập Nhật quang tam-muội là Tỳ-kheo Di-hề. Rõ phép toán thuật, không có sai lầm là Tỳ-kheo Ni-câu-liru. Trí phân biệt các thứ, hằng không quên mất là Tỳ-kheo Lộc-đầu. Được Lôi điện tam-muội, chẳng ôm lòng sợ hãi là Tỳ-kheo Địa. Quán rõ nguồn gốc của thân là Tỳ-kheo Đầu-na. Thủ chứng cuối cùng được Lậu tận thông là Tỳ-kheo Tu-bạt. Na-già, Trá, Xá-Ịia, Di-hề, Ni-câu-lưu, Lộc-đầu, Địa, Bầu-na, Tu-bạt ở sau cùng. Một trăm vị Hiền thánh này, thảy nên nói rộng.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.